

Қазақстан Республикасында фармацевтикалық өнеркәсіптің дамуы

ОРЫНДАҒАН: ФАРМАЦЕВТИКА ФАКУЛЬТЕТТІҢ

4 КУРС СТУДЕНТЫ

БИГАЗИНОВА НЕЙЛЯ

Фармацевтикалық нарықтың шетелдік дәрілік заттардың жеткізіліміне деген жоғары тәуелділік жағдайында өзіндік фармацевтикалық өнеркәсіпті құру Қазақстанның экономикалық тәуелсіздігін қалыптастыруының ең басым міндеттерінің бірі болып саналады.

Қазіргі таңда Қазақстанның фармацевтикалық нарығы дүниежүзіндегі ең қарқынды және тез дамып келе жатқан нарықтардың бірі болып келеді. Қазақстанда дәрілік құралдардың жиынтық нарығы 7000 астам сұрыпталымнан құралады. Сарапшылардың бағалауы бойынша дәрі-дәрмектер нарығы ақшалай мағынада тұрақты жылдық өсім тенденциясымен 1 млрд. астам АҚШ долларын құрайды да, ЖІӨ-нің өсімінен бір жарым – екі есе асады. Бұл ТМД елдерінің фармацевтикалық нарығының құрылымында Ресей Федерациясы мен Украинадан кейін 3 орынды көрсетеді.

- ▶ Қазақстан Республикасының тұрғындарды дәрі-дәрмектермен қамтамасыз ету мақсатындағы саясатының негізгі басым бағыты болып, фармацевтикалық нарықты тиімді, қауіпсіз және қолжетімді дәрілік заттармен қамтамасыз ету саналады.
- ▶ Тұрғындарды дәрі-дәрмектермен қамтамасыз етудің тиімді деңгейіне қолжеткізу үшін, ең алдымен, ұлттық фармацевтикалық өндірісті дамыту қажет. Бұл өз кезегінде қиын, ауқымды, көп қаражатты қажет ететін, сонымен қатар ел тұрғындарының денсаулығын сақтаудың ажырас бөлігі болып келеді.

- Қазіргі таңдағы отандық фармацевтикалық өнеркәсіп – ол, бір жағынан, Қазақстанның инвестициялық тартымдылығын, тұрғындардың әл-ауқатын қамтамасыз ететін, екінші жағынан, елдің қауіпсіздігін сақтауға бағытталған стратегиялық маңызды сала болып саналады.

Мақсаты

2017 жылға қарай заттай мәнде елдің дәрілік препараттарға қажеттілігін қанағаттандырудың еңбек өнімділігін арттыру, ассортиментті едәуір кеңейту, Бірыңғай дистрибьютор жүйесі бойынша ТМККК дәрілік құралдарды жеткізу үшін қолданыстағы кәсіпорындарды жаңғырту және жаңасын салу арқылы отандық өндіріс есебінен 50% деңгейге жету.

Бұрын анықталған проблемаларды шешумен байланысты Қазақстанның фармацевтикалық өнеркәсібін дамыту бойынша жұмыстардың негізгі бағыттары мыналар:

- ▶ 1) нарығымен отандық фармацевтикалық және медициналық өнімдерді тұрақты өткізу қамтамасыз ету;
 - 2) саланы білікті кадр ресурстарымен қамтамасыз ету;
 - 3) нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру;
 - 4) сауда саясаты;
 - 5) Бағдарламаны іске асырудың жобалық шаралары.
- ▶

1-бағыт. Фармацевтикалық өнеркәсіп өнімдерін тұрақты өткізу нарығымен қамтамасыз ету

- ▶ отандық өндірушілерден медициналық мақсаттағы дәрілік заттар мен ММБ мемлекеттік сатып алуды Бірыңғай дистрибьютор арқылы 7 жылға дейін ұзақ мерзімді шарттар жасау Мемлекеттік сатып алуға ұзақ мерзімді шарттар өндірісті жаңғырту
- ▶ отандық өндірушілерден медициналық техниканы мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру.

Сыртқы экономикалық қызметімен байланысты кәсіпорындардың шығыстарын өтеу жолымен экспорт үлесін арттыру:

шетелдік өкілдіктерді, сауда нүктелерін ашу, кеңсені ұстап отыру жөніндегі шығыстарға;

өнімдерді шетелде тіркеу және сертификаттау бойынша;

шетелдегі өнімдер бойынша;

шетелдегі тауардың брендингі және жарнамасыға;

мамандандырылған көрмелерге қатысуға

2-бағыт. Саланы білікті кадрлық ресурстармен қамтамасыз ету

- ▶ Кәсіпорындарда мамандарды оқыту:
шетелдік мамандарды тарта отырып,
Қазақстан Республикасында жұмыс істейтін
кәсіпорындар мен «жұмыс орындарында»
бағдарламасын оқытатын «көшпелі мектеп»
аясында фармацевтика өнеркәсібінің 2014 -
2017 жылдары GMP стандарттарына сәйкес
оқыту;
2014 - 2017 жылдары фармацевтикалық
кәсіпорындары өндірістерінің
меңгерушілерін шетелде Үндістанда
немесе Батыс Еуропа елдерінің бірінде
тағылымдамадан өткізу.

3-бағыт. Нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру

- ▶ тегін медициналық көмек көрсетудің кепілді көлемінің шеңберінде медициналық ұйымдардың дәрі-дәрмек формулярларының басымдықтарын қайта қарау
- ▶ отандық өндірушілерге отандық өндірушілердің дженерикті препараттарының тіркеу мерзімін қысқарту үшін уәкілетті органның шешімі бойынша дженерикті дәрілік препараттарды, ММБ мен медициналық техниканы мемлекеттік тіркеудің жеңілдетілген рәсімдерін өткізу нысанында преференцияларды беру.

4-бағыт. Сауда саясаты

- Кеден одағы шеңберінде:

Қазақстан Республикасында өндірілетін дәрілік құралдарға, медициналық жабдықтарға, ММБ арналған және медициналық жабдықтау, қосалқы станциялар, сондай-ақ дәрілік құралдарды жасауға арналған басқа да қосалқы заттарды шығаратын өндірушілер үшін жабдықтаушы бөлшектерді әкелу жөніндегі заңнамалық базаны Еуропалық Одақпен ұқсас үйлестіру жүргізіледі;

2014 жылдан бастап халықаралық стандарттарға сәйкес келетін дәрілік құралдарды отандық өндірушілердің препараттарды тіркеу куәліктерін өзара тану қамтамасыз етілетін болады.

5-бағыт. Бағдарламаны іске асырудың жобалық шаралары

Отандық фармацевтикалық өнеркәсіптің алдына қойған міндеттеріне қол жеткізу үшін Үдемелі индустриялық-инновациялық даму жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасымен мынадай инвестициялық жобаларды іске асыратын болады:

1) **Шымкент қаласындағы «Химфарм» АҚ** зауытын жылына 1000 млн. дана таблетка, капсула, драже, жылына 30 млн. дана антибиотик, жылына 4 млн. дана инфузиялық ерітінді, жылына 300 млн. дана ампула өндіру бойынша GMP стандарттарына сәйкес кеңейту;

2) **Павлодар қаласында** GMP стандарттарына сәйкес «Павлодар фармацевтика зауыты» ЖШС жаңа зауытын салу: таблетка - 147 млн. дана, капсулалар - 3 млн. дана, жақпа майлар - жылына 13 мың дана;

3) **Алматы қаласында** GMP стандарттарына сәйкес қолданыстағы өндірістік қуаттылықтарды жаңғырту жөніндегі бірінші инвестициялық жобаны, сондай-ақ аумағында - 58 млн. дана таблетка, - 16 млн. дана капсула, - 1 млн. дана суспензия, - 1 млн. дана жақпа майлары дәрілік заттар шығаратын «Нобел АФФ» АҚ қосымша цехтар салу және пайдалануға беруді іске асыруын;

4) Алматы қаласында GMP стандарттарына сәйкес жылына 475 млн. дана таблетка, 45 млн. дана капсула, 12 млн. дана суспензия мен шәрбат, 6 млн. дана май мен крем, 80 млн. дана инъекция өндіру бойынша «Нобел Алматы фармацевтикалық фабрикасы» АҚ-ның жаңа фармацевтикалық зауытын құру;

5) Алматы облысында жылына GMP стандарттарына сәйкес 1,5 млн. дана таблетка, 20 млн. дана капсула өндіру бойынша «Абди Ибрахим Глобал Фарм» ЖШС-ның толық циклді фармацевтикалық зауытын салу;

6) Семей қаласында GMP стандарттарына сәйкес «Ромат» ФК Семей медициналық препараттар зауытын қайта жаңарту: инфузиялық ерітінділер - 3 млн. дана, инъекциялық ерітінді - 1,2 млн. дана, ұнтақ - 43 мың дана